

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *man* (dreta, esquerra, *man per mà*), *a mà*, *a rere-mà*, *a remà*, *a des-amà*, (en) *per-mà*, *empremà*, (de) *sotamà*, *contramà*, *manat*, *manada*, *manades fetes*, *menada*, *manyoc*, *munyoc*, *manadet*, *manadó*, *amanadar*, *emmanadar*, *maneres*, *manilla*, *amanillar*, *amanillat*, *emmanillat*, *manillar*, *manillera*, *manilló*, *maneta*, *manella*, *mànaxxa*, *manassa*, *manassada*, *manassejar*, *manasseig*, *manota*, *manotes*, *manotejar*, *manoteig*, *manotada*, *desmanotat*, *manica*, *manúcula*, *manicle*, *manella*, *manegar*, *manegador*, *manegaire*, *empendre la màniga*, *manegament*, *maneyegar*, *manejar*, *menejar*, *maneig* (cf. infra), *immanejable*, *malmanejar*, *manijo-manejo*, *maneig* (cf. supra), *manejable*, *manejadis*, *manejament*, *meneig*, *menejador*, *manoll*, *munoll*, *manollada*, *manollar*, *manollejar*, *maniple*, *manipular*, *manipulant*, *manipulació*, *manollada*, *manollar*, *amanollar*, *amanollada*, *amanollador*, *mandolla*, *manosser*, *manusser*, *manual*, *manuella*, *manovella*, *mandovella*, *manuellota*, *mànega*, *màniga*, *fer mànigues*, *fer mans i mànigues*, *manegat*, *manegueta*, *manegot*, *mangot*, *mangotxo*, *mangueta*, *manegoter*, *manegada*, *maneguera*, *maneguí*, *manguí*, *manguinet*, *esmanegar*, *esmanegat*, *sobremànega*, *sobremàniga*, *sotamànega*, *manicat*, *mànec*, *mànic*, *margue*, *desmargar*, *desmanegar*, *desmanegat*, *mànega* 'mànec', *manegada*, *manegador*, *manegament*, *manegat*, *desmanegament*, *desmanec*, *emmanegar*, *emmanegament*, *remànec*, *manubri*, *arremangar*, *arromangar*, *remangar*, *romangar*, *arremangar-se*, *arromangar-se*, *manaia*, *manaira*, *manerès*, *maneresc*, *manós*, *amanós*, *manosa*, *manesc*, *manús*, *maner*, *mané que*, *manerós*, *males-mans*, *mans-fentes*, *mans-foradades*, *mandret*, *mandoble*, *mandreter*, *mamballetes*, *mans ballaul*, *mampost*, *mompост*, *manobra*, *manobre*, *manobrer*, *a la manrevés*, *manifasser*, *manifassor*, *manefa*, *manefla*, *manyefla*, *manofle*, *manyofla*, *manyofla*, *manuclar*, *manyuclejar*, *manyoca*, *manyofa*, *manyofla*, *manefre*, *manefrejar*, *manifassejar*, *manifasseig*, *manifasseria*, *maneflejar*, *maniflejar*, *manefleria*, *manifleta*, *marmessor*, *manomessor*, *manemessor*, *manumissor*, *manimassor*, *comarmessor*, *marmessoria*, *manumitiir*, *manumis*, *manumissió*, *manumissor*, *manllevar*, *emmanllevar*, *manllevar*, *manllevadís*, *manlleuta*, *manlleu*, *manlleutar*, *amanlleutar*, *mantenir*, *maninent*, *mantenent*, *e(n)* *mantenent*, *per mantenent*, *mantinent que*, *mantenidor*, *manteniment*, *mantinença*, *desmantenir*, *manutenció*, *mantí*, *mantinell*, *mantornar*, *mantornada*, *mantornat*, *manifest*, *manifestament*, *manifesta*, *manifestació*, *manifestable*, *manifestador*, *manifestament m.*, *mani'estant*, *manifestiu*, *manfallit*, *manicura*, *manicur*, *manicurar*, *manufactura*, *manifatura*, *manifactori*, *manufaturar*, *manufaturer*, *maniluvi*, *maniobrar*, *manioobra*, *maniobrer*, *contramaniobra*, *man-manetes*, *manuscrit*, *manpesada*, *amanuense*, *masturbar*, *masturbació*, *masturbador*, *masturbatori*, *mansuet*, *mansuetament*, *mans*, *manso*, *maset*, *amansir*, *emmanseir*, *amansar*, *amansable*, *amansador*, *amansadura*, *amansament*, *amansejar*, *amansible*, *amansida*, *amansidor*, *amansiment*, *mansoi*, *mansorro*, *mansesa*, *mansuetud*, *mansuetat*, *mansedar*, *amansedar*, *immansuet*, *mostí*, *mastí*,

mustí, *manves*, *amanves*, *manvès*, *manès*, *Coll de Mà-niga* (n. 4), *Mangueta*, *Manguilla* (n. 4), *maser(o)* (n. 13), *mastinagues* (n. 15).

Maalla, V. malla *Mabra*, *mabrada*, *mabre*, *mabrej- jar*, *mabritjol*, *mabrera*, *mabró*, V. *marbre*

MABULL, mall. 'idea fixa, convicció maniàtica' (1924, *AlcM*). Origen segurament àrab, si bé dubtem entre dues etimologies. D'una banda *maqbal* ('tradicció) acceptada, legítima', que s'aplica a les tradicions musulmanes reconegudes com ortodoxes, i per tant seria pres com a sinònim de 'creença mahometana' (d'on 'convicció falsa'), participi passiu de *qábal* 'ell ha rebut, acceptat (com a legítim)' (*Dozy, Suppl.* II, 306b, 303b). Però també podria ser *mabbúl* «fou, sot, stupide, niais, imbécile», avui usual des d'Algèria i el Sàhara fins a Egipte i ja en les 1001Nits (*Dozy* II, 745b) participi de *hábal* 'perdre (una persona) per mort' i vulgarment 'ser ximple, desvariejar', d'on prové el fr. argòtic *maboul* [1860] per conducte de la lingua franca algerina: en tot cas, però, la -ll sembla indicar un mot ja vell a Mallorca i no pas un terme portuari; la clara i excel·lent documentació del darrer sembla recomanar aquesta alternativa, mentre que el fet de ser un substantiu ens podria fer decantar per l'altra.

Mac 'còdol (i altres coses dures)', V. *macar* *Mac* 'substància que fan les abelles', V. *àmec* *Maç*, V. *maça* *Maca*, V. *mac* (MACAR) i *maco*

MAÇA, del ll. vg. *MATTĒA, relacionat (¿potser com a derivat regressiu?) amb el ll. MATEOLA id. □ I.^a doc.: S. XIII (Llull etc.).

«Blanquerna viu lo lop, qui havia mort la un cha e l'altre tenia en terra e --- pres una maça que-l pastor portava, e venc vés lo lop abrivadament e --- lo cha lo tenc tant de temps tro que Blanquerna hac mort lo lop» (*NCl.* I, 247.5); «el Sr. Rey --- tan fort ferí de l'espaa, que tota n'anà per peces; e tantost més la mà a la maça, de què feria mills que cavaller qui e-l món fos; e acostà-s al comte de Nivers, qui era cap --- e donà-li tal de la maça sobre l'elm, que en terra lo més, e --- avallà e matà-lo», Muntaner (Casac. IV, 48.30, a. 1285, § 134); «maça de ferro: clava ferrea», *OPou* (*ThPu.*, 171). Vegeu gravat de diverses formes de l'estri usades avui, en què el mot segueix d'ús general per tot, en particular per a la *mása* de fusta, que m'anomenen així fins al cap dels Pirineus (Tor de V. Ferrera, 1932).

Mot comú a totes les llengües romàniques d'Occident, que suposen una base *MATTĒA, amb -tr- doble, postulada inequívocament per quasi totes (només l'it. i el port. són equívocs en aquest detall). En llatí documentat només es troba (un parell de vegades) MATEOLA, i només en Cató (car Plini el refereix a Cató), el qual l'usa com a nom d'un maçot per clavar una estaca escrit amb -t- senzilla.

Pot ser un mot itàlic i d'herència indoeuropea, encara que no amb proves concloents. Hi ha *matyám*